OVERBODIG, BELASTEND EN CONTRAPRODUCTIEF

ACHT KLUSSEN VOOR TIMMERMANS

Hij heeft haast. Frans Timmermans is commissaris Betere Regelgeving en gaat snoeien in het aantal Europese wetten. Sinds 1 november in functie en een week later lag zijn eerste voorzet er al. Een begin 'om de breuk met het verleden te markeren'. Welke regels mag hij het Nederlands bedrijfsleven besparen?

Tekst: Paul Scheer | Foto: Allpix Press SARL/HH

Hij is er: de man die de soms wat overwoekerde tuin van Brussel gaat aanpakken. 'Onze' Frans Timmermans is aangesteld om als een *Edward Scissorhands* uit de polder de schaar te zetten in regelgeving die de ambities van banen, groei en investeringen in de weg staan. Op 7 november stuurde hij alle Commissarissen een vertrouwelijk overzicht met circa dertig wetsvoorstellen die geschrapt of vergaand vereenvoudigd kunnen worden. 'Cruciaal om de breuk met het verleden te markeren', aldus Timmermans en voorzitter Jean-Claude Juncker in een begeleidende brief (zie kader Wat Timmermans wil). Binnen drie maanden moet er een lijst liggen van wetgevingsinitiatieven die de Europese Commissie kan intrekken of verbeteren.

Het lijkt niet bepaald reclame voor de EU: het werk van je voorgangers overdoen of schrappen. Lekker bezig daar in Brussel. Maar wat is er mis mee om eens kritisch te kijken naar wat anders kan? 'Groot op grote zaken, bescheiden op kleinere', is de belofte van de nieuwe Commissie die sinds 1 november aan het werk is. Frans Timmermans kan dat nu bewijzen én de geschiedenis ingaan als de commissaris die wetgeving opruimt en flink snoeit. Hij richt zich eerst op wetgevingsplannen, en daarna de bestaande wetgeving. Zo krijgen Commissie en Parlement meer tijd voor zaken die er écht toe doen. Waar mag Timmermans de schaar in mag zetten van ondernemers? Acht tips voor de super-commissaris.

1 MAAK BANKEN VEILIGER, NIET DUURDER

Dat de Europese Commissie na het uitbreken van de financiële crisis de financiële sector robuuster en veiliger wilde maken, is logisch. Met hogere kapitaalbuffers bijvoorbeeld om financiële risico's op te vangen in plaats van deze af te wentelen op de burger. En meer regels en tests om de stabiliteit te waarborgen. Allemaal niet verkeerd. Waar Europa én nationale overheden wel voor moeten zorgen is dat de regels voorspelbaar zijn, transparant en consistent. En een bijdrage leveren aan het vergroten van de stabiliteit van het systeem. Niet alleen maar red tape vormen, zoals de Financial Transaction Tax (FTT). Die belasting op financiële transacties is bedoeld als straf voor het veroorzaken van de financiële crisis. En is een lastenverzwaring voor banken, die zij zullen doorberekenen aan hun klanten. De kredietverlening wordt duurder, pensioenuitkeringen worden geraakt, en de economische groei zal lager zijn. De financiële sector wordt er alleen maar complexer op, want marktpartijen zullen op zoek gaan naar wegen om de FTT te ontwijken en nieuwe financiele instrumenten ontwikkelen die er niet onder vallen. 'De FTT lijkt op een schot hagel: niet bepaalde, maar álle financiële handel wordt erdoor geraakt. En de Europese economie is hier onnodig slachtoffer van', stelt de Nederlandse Vereniging van Banken.

2 BEHOUD TOEGANG TOT FINANCIERING VOOR HET MKB

In een tijd waarin de financiële sector allerlei maatregelen doorvoert om een nieuwe financiële crisis te voorkomen, kwam de vorige Europese Commissie begin dit jaar ook met een Structural Reform of EU-banking. Die komt erop neer dat grote en complexe banken risicovolle handelsactiviteiten moeten opgeven of duidelijk scheiden van hun andere activiteiten. Dit leidt tot hogere kosten voor banken, en zal onder meer ten koste gaan van de toegang voor financiering en investeringen voor het midden- en kleinbedrijf. Een universele bank, waar zowel zakelijke klanten als consumenten terechtkunnen, zorgt juist voor risicospreiding. Een mening die wordt gedeeld door de Association for Financial Markets in Europe: 'We hebben regelgeving nodig die de financiële markten levensvatbaar en competitief maken, en geen regelgeving die schadelijk voor ze is.'

3 ZORG VOOR MAATWERK VOOR VROUWEN

Ook al langer een issue in Brussel: het vrouwenquotum. Het Nederlands bedrijfsleven is, net als belangenorganisatie Business Europe, voorstander van het stimuleren van een betere man/vrouw-verhouding in de bestuurskamers. Maar wat is het nut van een Europees quotum? Een *one size fits all*-quotum doet volgens hen afbreuk aan de diversiteit in de verschillende bedrijfssectoren, en aan de wijze waarop de wisseling van de wacht doorgaans in bestuurskamers is geregeld. Lidstaten zouden zelf moeten kunnen bepalen hoe zij de man/vrouw-verhouding kunnen verbeteren. Gerdi Verbeet, voorzitter van de Commissie Monitoring Talent naar de Top, gaat nog een stap verder. 'Je moet je als overheid niet bemoeien met het personeelsbeleid van bedrijven. Dat vind ik echt hun eigen verantwoordelijkheid', zei ze onlangs in *Forum*.

4 NIET LANGER ZWANGEREN

Europese regelgeving heeft een lange adem. Uit 2008 stamt het voorstel om het zwangerschapsverlof te verlengen van veertien naar achttien weken. Een gezondheidskundige reden daarvoor ontbreekt. SEO Economisch Onderzoek stelde al in 2010 dat verlenging vooral geld kost: 117 miljoen euro bij een verlenging van twee weken en 322 miljoen euro bij een verlenging van vier weken. Gezondheidswinst bij moeder en kind compenseert het productieverlies door de twee of vier weken verlofuitbreiding niet voldoende, stelt SEO. De arbeidsproductiviteit wordt lager bij langer verlof en op de arbeidsparticipatie van vrouwen heeft de uitbreiding van het verlof ook geen effect. Handhaving van de periode van veertien weken ligt volgens de onderzoekers meer voor hand. Dat is ook in het belang van de vrouwen zelf. Hun afwezigheid op de arbeidsmarkt duurt zo niet nog langer, en de verdeling van zorgtaken tussen man en vrouw slaat niet (verder) door naar vrouwen.

5 NIET DOORSCHIETEN MET PRIVACY

De huidige privacyrichtlijn wordt omgezet in een verordening, wat erop neerkomt dat alles in de richtlijn veel gedetailleerder moet worden beschreven. Dit komt de eenheid en het gelijke speelveld in Europa ten goede, maar gaat ten koste van de flexibiliteit die nodig is voor de dynamiek die met ict en internet samenhangt. Bedrijven moeten straks van alles, zoals het aanstellen van een dataprotectie-officier en het uitvoerig documenteren van allerlei processen, terwijl de plichten voor bedrijven niet in verhouding staan tot de risico's voor de consument. Ook dreigen enorme boetes.

'We vinden het uitgangspunt van harmonisatie goed', zegt Nicole Lemmen, beleidsadviseur bij het Verbond van Verzekeraars. 'Maar de uitwerking is ondoenlijk. Een voorbeeld: medische gegevens vormen de basis voor de hoogte van de uitkering van onder meer arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Straks moeten verzekeraars telkens toestemming vragen aan de klant voordat zij die gegevens mogen gebruiken. De klant kan dat weigeren, op elk moment zijn toestemming intrekken en zelfs gegevens laten wissen. Zo wordt het vaststellen van een eerlijke uitkering en het voorkomen van fraude bijna onmogelijk. Dat gaat ten koste van alle welwillende verzekerden. Als dat zo blijft, dan mag de nieuwe verordening wat ons betreft van tafel.'

Wat Timmermans wil

Als het aan commissievoorzitter Jean-Claude Juncker en zijn tweede man, Frans Timmermans, ligt worden de bestaande energielabels voor huishoudelijke apparaten aangepast. De huidige labels zijn achterhaald, is het idee en veroorzaken administratieve rompslomp bij het bedrijfsleven. Ook de EU-normen voor schone lucht kunnen volgens Juncker en Timmermans gewijzigd worden. Datzelfde geldt voor de wetgeving die bedoeld is om afval opnieuw te gebruiken. Ze bepleiten verder een herziening van de bestaande plannen voor een energiebelasting, van de werktijdenrichtlijn en van het voorstel voor een Europees fonds waaruit de schoonmaak van olieverontreiniging kan worden betaald. Uiterlijk op 16 december moet de voltallige Commissie een besluit nemen over de lijst van te schrappen en te wijzigen regels.

Lees de brief van Juncker en Timmermans http://ow.ly/EA5iD

6 GEEN PLAFOND MAAR BIJ DE BRON

Als het gaat om de verbetering van de luchtkwaliteit, heeft het Nederlands bedrijfsleven een voorkeur voor 'geharmoniseerd bronbeleid'. Daarbij kan worden gedacht aan emissieeisen aan stookinstallaties. Dus bij de bron van de vervuiling. Nationale emissieplafonds hebben het nadeel dat extra maatregelen vaak bij de industrie worden neergelegd als de doelstelling niet wordt gehaald. Om die reden wordt de voorgenomen aanscherping van de nationale emissieplafonds van bepaalde luchtverontreinigende stoffen afgewezen. 'Die plafonds zijn voor het ministerie van Milieu een extra reden om nog wat scherper te gaan en er weer een Nederlandse kop op te zetten. Want we moeten toekomstige plafonds ook halen, zeggen ze dan', aldus Philip van der Want, adjunct directeur raffinage bij de Vereniging Nederlandse Petroleum Industrie. Hij ziet liever dat Europa zijn energie steekt in het mogelijk maken van bronbeleid bij alle sectoren.

7 BEDREIGING VOORTBESTAAN NIET (BIO)LOGISCH

De Europese Comissie wil de wetgeving voor biologische productie helemaal vernieuwen. De wetgeving houdt namelijk geen gelijke tred meer met de snelle ontwikkelingen in de biologische sector. 'Maar de aanpak van de Commissie leidt er juist toe dat de sector in zijn voortbestaan wordt bedreigd', zegt Jasper Vink van Bionext, de ketenorganisatie voor duurzame, biologische landbouw en voeding. 'Boeren die denken aan omschakeling naar biologisch produceren, zullen terughoudend worden in afwachting van nieuwe wetgeving. De bestaande producenten kunnen niet van de ene op de andere dag voldoen aan nieuwe voorschriften, zoals dat zaad- en pootgoed honderd procent biologisch moeten zijn. Dat moet de Commissie samen met de sector bekijken en stap voor stap doen.'

8 EN DAT MAG SNELLER

Het vierde spoorwegpakket mag sneller worden ingevoerd. Deze voorstellen verbeteren de kwaliteit van de Europese spoorvoorzieningen, bieden meer keuze en leveren minder kosten op.

Het wordt ook tijd dat de Single European Sky er komt. Voor een veilige en kostenefficiënte luchtvaart is goed management van het Europese luchtruim nodig. Daarbij is het doel om brandstofgebruik, uitstoot en vliegduur te verminderen.

Verder mag de bescherming van bedrijfsgeheimen nu snel geregeld worden. Als de kennis van bedrijven niet goed wordt beschermd op Europees niveau, zullen bedrijven niet geneigd zijn om hun geheimen te delen of over de grens te gaan met hun *research and development*.

En tot slot moeten de verschillende nationale regels op het gebied van merkenrecht nu rap geharmoniseerd worden. Voorkomen moet worden, door betere controle, dat vervalste producten Europa binnenkomen. ◘

www.vno-ncw.nl/europa